

Ob koncu polletne sezone

Kulturna dejavnost v Vodnikovi domačiji

V prejšnji številki Tribune je Andrej Mrak pisal o Vodnikovi domačiji in njeni zgodovini. Omenil je, da je Vodnikova domačija v zadnjem času ponovno postala hram šišenske kulture. To njegovo trditev bomo v pričujočem članku skušali podkrepiti s kratkim orisom nekaterih kulturnih dogodkov, ki so se v njej odvijali v zadnjem času.

Galerija v Vodnikovi domačiji je od februarja naprej gostila naslednje avtorje: slikarja in grafika Staneta Žerka iz Škofje Loke, akademskega slikarja Jožeta Trpina iz Ljubljane, akademskega slikarja Vinka Železnikarja iz Mengša ter dva krajinarja,

Franca Boštjana iz Raven in Lojzeta Štirna iz Kranja.

Akademski slikar Jože Trpin (roj. 1910) je eden najstarejših aktivnih slovenskih likovnih ustvarjalcev. Njegove krajine in tihožitja so prežeta z nostalgijo za vsem tistim, kar izginja v vrtincu tehnološke civilizacije. Na drugi strani je Vinko Železnikar pripadnik mlajše generacije akademsko izobraženih likovnikov. Njegovo slikarstvo je izrazito abstraktno in je zapisovanje nečesa, kar je skrito globoko v podzavesti. Zanimiva je tudi njegova tehnika (slikanje na steklo), ki je pri šolanih slikarjih izredno redka. Med ob omenjena si-

karja se umeščata akademski slikar Veljko Toman in slikar ter grafik Stane Žerko. Oba spadata v srednjo generacijo ustvarjalcev. Za Veljka Tomana je značilna sproščenost, barvitost in osupljivi ter originalni izrezi iz narave. Njegova velika platna, naslikana z akrilom ga uvrščajo med najzanimivejše slikarje njegove generacije.

Pri Stanetu Žerku, ki je sicer amater, pa klasični amaterizem tako presega, da ga lahko postavimo ob bok akademsko šolanim slikarjem, je na prvi pogled vidna izredno čista in jasna kompozicijska zasnova. Franc Boštjan uslikava motive rodne Koroske in zaradi velikega čustvenega naboja, ki ga vsebujejo njegova olja in pasteli, presega goli verizem. Pri Lojzetu Štirnu tega čustvenega naboja ni opaziti. Njegova olja in akvareli so hladni veristično-realistični, skoraj fotografski posnetki danosti iz narave.

Poleg rednih slikarskih razstav se v Vodnikovi domačiji odvijajo tudi druge prireditve. Predvsem moramo na tem mestu omeniti osem ponovi-

tev slike predstave Življenje — karneval v izvedbi gledališča PROCES iz Ljubljane. Z blestečo igro sta se v predstavi, poleg drugih igralcev, izkazali predvsem nosilki glavnih vlog Olga Kacjanova in Alja Tkačeva.

Zanimiva in privlačna je bila tudi monodrama »Svetneči Gašper«.

Med glasbenimi dogodki moramo omeniti nastop dveh amaterskih glasbenih skupin. S priredbami slovenskih in tujih ljudskih melodij in pesmi, sta nastopili skupini MLADO KLASJE iz Stanežič in TAMBURAŠKI ANSAMBEL SNOJ iz Tacna. S pristno ljudsko glasbo so poželi odobravanje in aplavz prisotnega občinstva, kar pomeni, da za takšne prireditve vlada zanimanje med širokim krogom ljudi.

Naštete prireditve so le del pestrega programa. Želimo pa si, da bi rojstna hiša prvega slovenskega pesnika zares postala v vsakem pogledu hram šišenske kulture, zato vabimo vse, ki bi bili pripravljeni sodelovati, kot organizatorji ali izvajalci programa, da se oglasijo s svojimi predlogi.

Milan Pirker

Ob krajevnem prazniku v vasi Češnjica v Tuhinjski dolini so krajan obudili spomin na dr. P. Držaja

Partizanski zdravnik dr. Peter Držaj

V vasi Češnjica smo se zbrali krajan naše krajevne skupnosti in skupaj s krajan iz pobratene KS Češnjice počastili spomin na dr. Petra Držaja.

Njegova velika zasluga je, da je v partizanih organiziral dobro zdravniško službo, ki je skrbel za ranjene tovariše in za zdravje partizanske vojske.

Po končanem študiju in odsluženju vojski se je oktobra leta 1939 zaposlil kot sekundarij v bolnici za duševne bolnike v novem Celju. Ob koncu leta 1940 je bil dr. P. Držaj poklican na orožne vaje v Škofjo Loko, kjer je ostal vse do razpada jugoslovanske vojske. Ni se več vrnil domov. Odšel je v Ljubljano in se zaposlil na psihiatričnem oddelku Poljanski nasip. Skupaj z dr. Kanonijem, dr. Komadino in drugimi naprednimi zdravniki je delal v zdravniškem odboru OF.

Kot zdravnik je pomagal v borbi proti okupatorju vse do leta 1942, ko so ga italijani zaprli. Takoj po vrnitvi iz Italije je odšel v partizane. Bil je sanitetni referent 6. brigade, pozneje sanitetni referent 18. divizije in nazadnje 4. operativne cone na Štajerskem.

Dr. P. Držaj je preko štaba IV. operativne cone dajal riavodila in organiziral razne tečaje za zdravnike in bolničarje. Na žalost pa njegova uspešna dejavnost ni trajala dolgo, saj je Peter Držaj 25. 12. 1944 leta padel v vasi Češnjica v Tuhinjski dolini.

Slovenci smo nanj zelo ponosni, zato smo po njem poimenovali krajevno skupnost v Ljubljanski občini Šiška in bolnico, v kateri so zdravje vrnilo mnogim ljudem, kar bi zagotovo bila največja želja nesebičnega in požrtvovalnega dr. Petra Držaja.

Ana VOGRINČIČ
Sara VRŠČAJ
5. a OŠ R. Jakopiča

Izšla je knjiga »Hiša za gradom št.1« avtorja Draga Košmrlja in Žive Kraigher

Ob svojem občinskem prazniku 22. juniju so družbenopolitične organizacije in skupščina občine Ljubljana Center izdale knjigo Draga Košmrlja in Žive Kraigher z naslovom Hiša za Gradom št. 1. V njej Košmrlj opisuje delo komunistov tako imenovanega »zagrajskega kolektiva«, zbranih v klubu Njiva, ki so bili zaradi svojih stališč do kmečkega in nacionalnega vprašanja izključeni iz komunistične partije, a so kljub temu postali organizatorji narodnoosvobodilnega boja, pripadnost temu gibanju pa potrdili s krvjo in svojimi življenji. Kraigherjeva pa je orisala

dejavnost članov okrožnega komiteja SKOJ za mesto Ljubljana v letih 1941 in 1942. Posebno privlačnost daje prispevku avtoričina sproščena pripoved o doživljanju ljudi, o njihovi intimi, kar je spretno povežala v sliko nepozabnih borcev za svobodo.

Ta knjiga bo zanimivo branje za vsakogar, ki ga zanima preteklost našega mesta in naprednega gibanja. Knjigo lahko kupite, oziroma naročite na naslov: občinski odbor ZZB NOV Ljubljana Center, Adamčič Lundrovo nabrežje 2, Ljubljana. Cena je 450 din.

Tršan Lojz

Srečanje z našimi rojaki iz Švedske

Občinska konferenca SZDL in Občinski svet ZSS Ljubljana-Šiška že tretje leto organizira srečanje z našimi rojaki, ki živijo in delajo na Švedskem. Vsi so člani kulturnega društva »Slovenija« iz Olafströma na Švedskem. Naši rojaki vsako leto preživijo dopust v domovini in se za dva dni ustavijo v naši občini. Letos smo jim pripravili piknik v Mostecu. Za prijetno počutje in dobro razpoloženje bosta poskrbela tudi gostilničar Jezeršek in Pivovarna »Union«.

Drugi dan smo našim gostom pripravili ogled tovarne LEK, kjer bodo spoznali kako delamo in živimo. Več o naših naporih bodo izvedeli na krajšem sprejemu, katerega se bodo udeležili predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta in družbeno-političnih organizacij.

Rojaki bodo bivali v hotelu Ilirija.